

NOTA

de prezentare a documentelor de discuție

Secțiunea 1 - Titlul Proiectului de reglementare

Reguli pentru piața serviciilor tehnologice de sistem și Contractul cadru de vânzare/cumpărare a serviciului tehnologic de sistem (RRP/RRS/RTR/RTL) în regim reglementat.

Secțiunea a 2-a – Motivul emiterii reglementării

1. Contextul și cadrul european de reglementare

În procesul de îndeplinire a obiectivului UE de realizare a unei piețe unice interne de energie electrică, a fost aprobat Regulamentul (CE) nr. 714/2009 al Parlamentului European și al Consiliului privind condițiile de acces la rețea pentru schimburile transfrontaliere de energie electrică și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1228/2003, care prevede, la art. 5, înființarea ENTSO-E, iar la art. 6 obligația acestei organizații a operatorilor de transport și de sistem de a elabora reguli unitare destinate facilitării comerțului transfrontalier cu energie electrică, pentru domeniile distincte descrise în art. 8, concretizate în așa numitele coduri de rețea. Unul dintre domenii este piața de echilibrare (pct. i): reguli de echilibrare, inclusiv reguli de asigurare a rezervelor de putere, în acest sens fiind aprobate Regulamentul (UE) 2195/2017 al Comisiei din 23 noiembrie 2017 de stabilire a unei linii directe privind echilibrarea sistemului de energie electrică și Regulamentul (UE) 1485/2017 al Comisiei din 2 august 2017 de stabilire a unei linii directe privind operarea sistemului de transport al energiei electrice.

În esență, *Regulamentul 2195/2017* prevede posibilitatea utilizării energiei de echilibrare disponibile într-un sistem electroenergetic dintr-un stat membru, de către OTS din alte sisteme, pe baza unor liste comune de produse standard și a utilizării acestora pe baza prețului ofertat (ordinii de merit), decontarea realizându-se în general prin intermediul OTS de racordare. Pentru o utilizare optimizată a resurselor, determinarea necesarului de rezerve ar urma să se facă la nivel regional/european, ținându-se seama de capacitățile disponibile de interconexiune, existând și posibilitatea ca rezervele să fie achiziționate în comun de mai mulți OTS. Documentul prevede principii pentru remunerarea energiei de echilibrare și solicită armonizarea regulilor privind determinarea și decontarea dezechilibrelor, cu posibilitatea unor derogări în cazuri justificate.

Regulamentul 1485/2017 a fost elaborat de ENTSO-E prin comasarea într-un singur document legislativ a trei propuneri de coduri pentru operarea în condiții normale (privind Securitatea Operațională, Planificarea și Programarea Operațională și Controlul Putere-Frecvență și Rezervele). Acesta urmărește să dezvolte un regim armonizat de funcționare a sistemului de transport al energiei electrice ținând seama de experiențele anterioare (de exemplu problemele de coordonare) și provocările viitoare (penetrarea surselor de energie regenerabilă), permițând, în același timp, buna funcționare și evoluția tehnică a pieței europene a energiei electrice și a rețelei de transport prin acțiuni coordonate din partea OTS, OD și utilizatorii rețelelor.

Funcționarea sistemului acoperă întreaga gamă de activități de exploatare a sistemelor de alimentare cu energie electrică, inclusiv securitate, control și calitate în ceea ce privește standardele tehnice, principiile și procedurile, dar și funcționarea sincronă a sistemelor de alimentare interconectate. Sistemul de operare acoperă următoarele domenii pentru codurile de rețea în conformitate cu articolul 8 alineatul (6) literele (a), (d), (e) și (f) din Regulamentul (CE) nr. 714/2009: normele privind siguranța și fiabilitatea rețelelor, inclusiv normele privind capacitatea rezervelor tehnice de transport pentru securitatea rețelei operaționale, schimbul de date și regulile de decontare, normele privind interoperabilitatea și procedurile operaționale în caz de urgență.

2. Cadrul național de reglementare

În vederea sistematizării legislației secundare privind piața de energie electrică din România, în completarea regulamentului de funcționare și de decontare a pieței de echilibrare și a regulamentului de calcul și de decontare a dezechilibrelor PRE, ANRE a cuprins în programul de reglementări revizuirea regulilor privind piața serviciilor tehnologice de sistem.

În urma apariției în Monitorul Oficial nr. 892 din 8 noiembrie 2016 a legii nr. 203 din 7 noiembrie 2016 pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, a fost modificat art. 36, alineatul (7), litera e) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 care prevede la obligațiile operatorului de transport și de sistem:

"e) achiziționează serviciile tehnologice de sistem, de reglaj primar, secundar și terțiar rapid și lent și califică producătorii și clienții dispecerizabili care furnizează servicii tehnologice de sistem, pe baza unei proceduri proprii, aprobată de autoritatea competentă;", în temeiul prevederilor art. 5 alin. (1) lit. c) și ale art. 9 alin. (1) lit. h) din OUG nr. 33/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, ANRE consideră necesară revizuirea regulilor pieței serviciilor tehnologice de sistem și a contractului cadru de vânzare/cumpărare a serviciului tehnologic de sistem (RRP/RRS/RTR/RTL) în regim reglementat.

Obiective

Documentele care fac obiectul prezentei note:

- Precizează modul de achiziție a reglajului primar care, în conformitate cu prevederile Codului Comercial al Pieței Anglo de Energie Electrică aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 25/2004, trebuia furnizat de toate unitățile dispecerizabile;
- Precizează că încheierea contractelor de servicii tehnologice de sistem pentru rezervele de reglaj primar, secundar și terțiar achiziționate concurențial se realizează la prețul de închidere a licitațiilor, așa cum se practică în prezent;
- Precizează posibilitatea cesionării obligațiilor contractuale către alți furnizori de servicii tehnologice de sistem, în conformitate cu prevederile Art. 32, alin (2) din *Regulamentul 2195/2017*;
- Scurtează termenele de publicare în avans a necesarului de STS;
- Stabilește modul de decontare a contractelor de STS la cantitatea realizată și prețul de contract și penalizarea cantităților nerealizate la prețul de contract;
- Stabilește obligațiile de elaborare și publicare.

Schimbări preconizate

Regulile propuse pentru piața serviciilor tehnologice de sistem vor conduce la trecerea de la furnizarea distribuită a reglajului primar de către toate Unitățile Dispecerizabile la furnizarea acestui serviciu de către câteva Unități Dispecerizabile (UD).

Având în vedere dezideratul de reducere a costurilor de achiziție a rezervelor, necesarul care trebuie achiziționat va fi cel puțin la nivelul rezervei de reglaj primar calculată anual la nivel ETSO-E pentru România. Pentru anul 2016, banda de reglaj primar a fost stabilită la valoarea de 128 MW (rezervă simetrică de 64 MW), iar pentru anul 2017 la valoarea de 126 MW (rezervă simetrică de 63 MW).

Efectele proiectului de reglementare asupra legislației în vigoare

Se abrogă dispozițiile cap. 8 din anexa la Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 25/2004 pentru aprobarea Codului comercial al pieței angro de energie electrică, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 989 din 27 octombrie 2004.

Consultări precedente

Documentul de discuție „Regulament pentru piața serviciilor tehnologice de sistem” a fost publicat pe site-ul ANRE în data de 21 decembrie 2016.

Documentul de discuție a avut ca obiectiv:

- Crearea cadrului legal de achiziție a reglajului primar care, în conformitate cu prevederile Codului Comercial al Pieței Anglo de Energie Electrică aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 25/2004, trebuia furnizat de toate unitățile dispecerizabile;
- Precizarea prețului de închidere a licitațiilor pentru prețurile din contractele de servicii tehnologice de sistem pentru rezervele de reglaj primar, secundar și terțiar încheiate în urma achizițiilor concurențiale;
- Precizarea atribuirii contractelor de servicii tehnologice de sistem altele decât Rezervele de Reglaj Primar, Secundar și Terțiar la prețul de ofertă;
- Precizarea posibilității cesionării obligațiilor contractuale către alți furnizori de servicii tehnologice de sistem;
- Stabilirea obligațiilor de publicare și monitorizare a derulării contractelor.

La acest document s-au primit observații de la Direcția Generală Acces la Rețea, CNTEE Transelectrica SA, CE Oltenia SA, OMV Petrom și Romgaz. Urmare a analizei acestora, documentul a suferit modificări, din care amintim:

- A fost modificat titlul reglementării din „Regulament pentru piața serviciilor tehnologice de sistem” în „Reguli pentru piața serviciilor de sistem”.
- A fost introdusă obligația OTS de a elabora modelul de contract de vânzare-cumpărare a serviciilor tehnologice de sistem pentru achizițiile prin licitație publică în cadrul unui grup de lucru format cu participanții la piața serviciilor tehnologice de sistem.
- A fost eliminat capitolul referitor la alte servicii tehnologice de sistem în afara rezervelor de reglaj primar, secundar și terțiar deoarece excede prevederilor legale.
- Având în vedere faptul că piața de STS este voluntară, a fost eliminată obligația participanților de a oferi cantități suplimentare de STS la solicitarea OTS.
- Au fost făcute reformulări pentru o mai mare claritate.

- În urma clarificărilor solicitate privind reglajul primar de către Engie Romania în luna aprilie 2017, a fost analizată oportunitatea obligației de menținere a benzii de reglaj primar neutilizată, obligație stipulată în Codul tehnic RET. Întrucât nu au fost identificate elemente care să justifice tehnic sau să impună menținerea acestei rezerve atâta timp cât aceasta nu a fost contractată, în urma analizei efectuate împreună cu CNTEE Transelectrica SA în luna mai 2017, prevederea inițială de insensibilizare în frecvență a benzii de reglaj a generatoarelor care nu au contractat rezerva de reglaj primar a fost eliminată.
- A fost stabilit modul de decontare a contractelor de STS la cantitatea realizată și prețul de contract și penalizarea cantităților nerealizate la prețul de contract;
- A fost revizuit contractul cadru de vânzare/cumpărare STS cu aplicabilitate pentru segmentul reglementat, revizuirea celui aplicabil pentru contractele încheiate pe piața concurențială fiind în sarcina OTS.

Supunem consultării publice proiectul de ordin, elaborat în vederea actualizării regulilor aplicabile în prezent, prin corelarea cu evoluția cadrului legislativ și de reglementare.